

КП “ВОДОВОД” а.д.
Градишка

ИНФОРМАЦИЈА О ПОСЛОВАЊУ
за 2018. годину

Градишка, април 2019.године

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ

За настанак предузећа се узима 28.12.1973. године, када је одлуком Скупштине општине Градишка основано предузеће под називом Радна организација за комуналне дјелатности „Нови град“, издвајањем из грађевинског предузећа „Јединство“. Предузеће је тада комуналну дјелатност обављало у оквиру три радне јединице: „Водовод и канализација“, „Хигијена“ и „Секундарне сировине“.

Од тада до данас предузеће је доживјело више промјена облика организовања те измјена у регистрацији дјелатности, али је задржало континуитет основне дјелатности предузећа.

Од 01.01.2001. године организацијом три нова предузећа, а на основу раније подјеле по радним јединицама, предузеће је почело самостално да функционише под називом Основно државно комунално предузеће „Водовод и канализација Градишка“.

Дана 20.02.2009. године, преласком у акционарско друштво, предузеће је добило назив Комунално предузеће „Водовод“ а.д. Градишка под којим и данас послује.

Директора предузећа: Сандро Зенипчанин, именован од стране Надзорног одбора 01.11.2018. године.

Надзорни одбор: именован 22.08.2017. године, броји три члана и то: Миодраг Бабић предсједник, Зоран Јовић члан и Бисера Видовић члан

Предсједник скупштине акционара: Владо Сладојевић

Представник капитала Града Градишка: Владо Сладојевић

Адреса: Козарских бригада 36а, 78 400 Градишка

Облик организовања: акционарско друштво

2 ПРАВНИ СТАТУС И ДЈЕЛАТНОСТ ПРЕДУЗЕЋА

2.1. ДЈЕЛАТНОСТ ПРЕДУЗЕЋА

36.00 Прикупљање, пречишћавање и снабдијевање водом

2.2. ПРАВНИ СТАТУС И ВЛАСНИЧКА СТРУКТУРА

Правни статус предузећа је: **Акционарско друштво**

Власничка структура предузећа је:

- Град Градишка (62.56 %)
- ПРЕФ а.д. Бања Лука (9.62 %)
- Фонд за реституцију РС Бања Лука (4.81 %)
- Остали акционари (23.01 %)

2.3. БРОЈ И СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ

Табела 1: Квалификациона структура радника у 2017. Години

2017			
Квалификациона структура	Жене	Мушкарци	Број радника
НК	1	6	7
КВ	1	32	33
ССС	8	11	19
ВКВ	-	4	4
ВШС	-	2	2
ВСС	8	10	18
УКУПНО	18	65	83

Према захтјевима Пројекта општинског и економског управљања (МЕГ) у којем учествује ово предузеће, број запослених се треба свести на оптималан број у периоду до 2024.године тј. 64 радника, односно 1,2 радника на 1000 становника корисника воде.

3 МАТЕРИЈАЛНИ РЕСУРСИ

3.1. ВОДОСНАБДИЈЕВАЊЕ

Што се тиче водоснабдијевања, извориште “Жеравица” је препознато и одређено као дугорочни водни ресурс за потребе снабдијевања питком водом становништва и привреде града Градишка. Будући да се ради о значајним резервама подземних вода (по неким анализама са овог подручја се може експлоатисати до 600 l/s), заштита оваквог водног ресурса је приоритетна активност. Квалитет силових подземних вода овог ресурса је изузетно добар. Бројне анализе квалитета урађене у досадашњем периоду су то и потврдиле, гдје је чак и бактериолошка анализа показала да сирова вода задовољава стандарде квалитета воде за пиће.

Постојеће стање на водоизворишту „Жеравица“ је да се на истом налазе 4 експлоатациона бунара који потопљеним бунарским пумпама потискују воду до резервоара-водоторња. Тренутни капацитет водоизворишта је ограничен капацитетом наведена четири бунара и износи 310 l/s. Резервоар на водоторњу је запремине 470 m³, из кога се вода, након дезинфекционе обраде хлором, гравитационо дистрибуише до корисника у првој висинској зони (градско урбано подручје и приградска насеља), а даље пумпама преко резервоара или хидростаницама до корисника у другој, трећој и четвртој висинској зони. Укупан капацитет свих резервоара у водоводном систему износи 2.460 m³. Укупна дужина водоводне мреже градског водовода је сса 595 km, профила од 100 до 600 mm. Цјевоводи су углавном израђени од полиетилена и PVC-а, уз један дио цјевовода од азбест-цемента (око 17km), који се налази у градској зони.

Водоводна мрежа покрива већи дио града Градишка, и то градску урбану зону и насеља Козинци, Бок Јанковац, Мачковац, Крушкик, Горња Чатрња, Доња Чатрња, Буковац, Церовљани, Кијевци, Лужани, Драгељи, Жеравица, Липовача, Брестовчина, Ламинци Брезици, Ламинци Сређани, Дубраве, Ровине, Нова Топола, Крајишник, Душаново, Врбашка, Бистрица, Јелићи, Требовљани, Милошево Брдо, Гашница, Д. Подградци, Г. Подградци, Лисковац, Јабланица, Сјеверовци, Машићи, Шашкиновци, Д. Јурковица, С. Јурковица, Г. Јурковица, Трновац, Самарџије, Турјак, Грбавци, Ћелиновац, Миљевићи и Јазовац. Већина поменутих насеља се налазе у II, III и IV висинској зони, тако да се вода из градског водовода даље препумпава у засебне резервоаре одакле се даље гравитационо транспортује до потрошача.

Тренутни број прикључака на водоводну мрежу је 16.876, а приближан број становника који конзумира питку воду је око 47.000.

У 2018. години је изграђено око 9 km нове водоводне мреже у МЗ Ламинци, Турјак, Ћелиновац и Јазовац.

Поред наведеног, израђена је и пројектна документација за водоснабдијевање МЗ Совјак у дужини од око 15 km те је започета израда Студије математичког модела цјелокупног водоводног система са планом развоја на преостали дио Града Градишка гдје не постоји градски водовод.

Такође, у току 2018. године радило се на смањењу физичких и комерцијалних губитака на водоводном систему. Тако су губици са 57,32% колико су износили у првом кварталу 2018. у посљедњем кварталу смањени на 45,19%. Наведено је постигнуто успостављањем тзв. DMA (мјерних зона) на цјелокупном водоводном систему и активном детекцијом губитака на истом. Набавком најсавременије опреме за откривање микролокација кварова (реализација гранта Владе Јапана у вриједности 120.000,00KM), која ће сукцесивно бити на располагању до краја априла мјесеца ове године, те очекиваним успостављањем телеметрије цјелокупног система водоснабдијевања створиће се предуслови да се наведени губици умање за још већи проценат.

Исто тако, поред инвестиција у ширење водоводне мреже, у току 2018. године се у сарадњи са Градом, путем развојне агенције (РАГА-е), преко Амбасаде Чешке Републике аплицирало за средства чешке развојне агенције, и гдје се очекује реализација грант средстава за инвестицију изградње водоводне мреже за насеља Орахова и Гашница у вриједности од око 1.250.000,00KM чиме би цјелокупни простор на сјеверозападним дијеловима Града био покривен градским водоводом. Реализација наведених активности се очекује у току 2019. године.

Треба напоменути и да ће се након израде хидрауличког модела водоводног система започети са детаљним пројектовањем развоја истог на цјелокупни простор Града гдје тренутно не постоји градски водовод.

Табела 2: Структура водоводног система општине Градишка

Р.бр.	ОПИС	2016. год.	2017. год.	2018. год.
1	Бунарски капацитет (l/s)	310	310	310
2	Резервоари (m ³)	2.460	2.460	2.460
3	Водоводна мрежа у (m)	574.660	585.970	594.870
4	Примарна водоводна мрежа (m)	95.760	95.760	95.760
5	Секундарна водоводна мрежа (m)	340.900	352.210	361.110
6	Преузета водоводна мрежа (m)	138.000	138.000	138.000
7	Прикључци (ком)	16.326	16.564	16.876

3.2. КАНАЛИЗАЦИОНИ СИСТЕМ

Градским канализационим системом покривен је простор ужег градског подручја и приградских насеља Жеравица, Липовача, Сточна пијаца, дио насеља Крушкик и дио насеља Бок Јанковац. Реципијент отпадних и оборинских вода је ријека Сава, а увођење канализационих вода у реципијент се углавном обавља гравитационо (за градско подручје), и препумпним станицама (за приградска насеља) низводно од градског средишта.

Садашњи градски систем за одвођење отпадних и оборинских вода се састоји од око 27,7 km азбест-цементних цијевовода профила 200 до 900 mm и 21,5 km полиестерских цијевовода профила 300 до 700mm те 14 пумпних станица (двје на главном ободном цијевоводу, 11 на секундарним цијевоводима и Пумпном станицом "Kej").

Од осталих насеља на подручју Града, активности око самосталног рјешавања одвођења отпадних вода вршене су само за насеље Орахова. Овај пројекат је од прије неколико година реализован и систем је у функцији.

Дужина канализационе мреже на подручју Градишке је 52.000m. На систем канализационе мреже је прикључено укупно 5.941 домаћинства и привредних субјеката. Број становника који се тренутно користи канализационим системом је око 16.000. Од капиталних инвестиција у канализациони систем у 2018. години највећа је у области пречишћавања отпадних вода гдје је реализован пројекат изградње пречистача отпадних вода у Агроиндустријској зони у Новој Тополи вриједности 650.000 KM кроз имплементацију грант средстава USAID-а, те реконструкција ПС "Kej", гдје је извршена замјена комплетне хидромашинске опреме, повећан капацитет пумпне станице са 1m³/s на 2m³/s те извршена аутоматизација са успостављеном телеметријом рада исте.

Табела 3: Структура канализационог система општине Градишка

Ред.бр.	Опис	2016.год.	2017.год.	2018.год.
1	Црпне станице (ком)	1	1	1
2	Препумпне станице (ком)	11	13	13
3	Пречистачи (ком)	-	-	1
4	Канализациона мрежа (m)	49.500	49.500	52.000
5	Прикључци (ком)	5.789	5.847	5.941

Покривеност становништва водоводном мрежом износи 82 %, а канализационом 29 % рачунајући укупан број становника Града Градишка.

4 ДИСТРИБУЦИЈА ВОДЕ КОРИСНИЦИМА И УСЛУГЕ ОДВОДЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА

Табела 4: Продаја воде по категоријама потрошача

Р.бр.	Категорија потрошача	Испоручено 2017 (m ³)	Испоручено 2018 (m ³)	Index (4/3)
1	Домаћинства	1.707.881	1.638.869	96
2	Правна лица	184.655	167.697	91
3	Занатске радње	69.461	61.599	89
	УКУПНО	1.961.997	1.868.165	95

У 2018. години је испоручено потрошачима 1.868.165 m³ воде и у односу на претходну годину дистрибуција воде је смањена за 93.832 m³ или 5 %.

Табела 5: Услуге одводње отпадних вода по категоријама потрошача

Р.бр.	Категорија потрошача	Испоручено 2017 (m ³)	Испоручено 2018 (m ³)	Index (4/3)
1	Домаћинства	529.679	560.676	106
2	Правна лица	115.350	100.173	87
3	Занатске радње	45.042	43.362	96
	УКУПНО	690.071	704.211	102

У 2018. години је извршена услуга одводње отпадних вода од 704.211 m³ и у односу на претходну годину услуга је повећана за 14.140 m³ или 2 %.

Табела 6: Евиденција потрошача воде по категоријама

Р.бр.	Категорија потрошача	2017	2018	Index (4/3)
1	Домаћинства	15.525	15.804	100
2	Правна лица	557	540	97
3	Занатске радње	482	532	101
	УКУПНО	16.564	16.876	102

У 2018. години је број корисника на водоводној мрежи се повећао за 312 или 2 %.

Табела 7: Евиденција корисника услуга одводње отпадних вода по категоријама

Р.бр.	Категорија потрошача	2017	2018	Index (4/3)
1	Домаћинства	5.147	5.234	102
2	Правна лица и занатске радње	700	707	101
	УКУПНО	5.847	5.941	102

У 2018. години је број корисника на канализационој мрежи се повећао за 94 или 1,6 %.

Табела 8: Евиденција мјерних мјеста и испостављених рачуна

	2017		2018	
	Водомјер	Паушал	Водомјер	Паушал
	14.168	2.396	14.597	2.279
УКУПНО	16.564	16.876		

Испоручена вода потрошачима се утврђује мјерењем потрошње код корисника који имају уграђене водомјере, а код корисника који немају мјерне инструменте потрошња се утврђује паушално од по 5 m³ по члану домаћинства што је европски просјек. На крају 2018. године од 16.876 прикључака потрошња воде се мјери код 14.596 корисника или код 86 % корисника, а паушал се обрачунава код 2.250 корисника. Мјерење потрошње воде доводи до штедње воде, а код потрошача који рачуне добијају по паушалном обрачуна то није случај и у наредном периоду ће се исти вршити по потрошњи коју евидентира заједнички водомјер (на мјестима, односно зградама гдје не постоје индивидуални водомјери). У 2018. години је испостављено 202.512 рачуна, 2017. години 197.400 рачуна, а у 2016. години 195.450 рачуна. Рачуни се испостављају купцима путем ПТТ мреже.

5 ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПО ЗАВРШНОМ РАЧУНУ ЗА 2018. ГОДИНУ

КП, „Водовод“ а.д. Градишка, у периоду од 01.01.2018. до 31.12.2018. године је послао са добитком у износу од 106.610 КМ, односно нето добитком од 75,463 КМ.

Укупан приход и добици.....	4.286.547 КМ
Укупан расход	4.179.937 КМ
Бруто добитак.....	106.610 КМ

Остварени укупан приход и добици у 2018. години су остварени у износу од 4.286.547 КМ и за 1,2 % је мањи у односу на исти период претходне године.

Табела 9: Остварење укупних прихода

Р.бр.	Врста прихода	2017	2018	Index (4/3)	% уч.у ук.пр.за 2017
1.	Приходи од воде и канализације (домаћинства)	2.284.267	2.296.499	101	56
2.	Приходи од воде и канализације (правна лица)	489.871	422.802	87	10
3.	Приходи од воде и канализације (занатске радње)	177.736	172.749	97	4
4.	Остали пословни приходи	1.060.558	1.044.064	99	26
	Укупно послов. приходи	4.012.432	3.936.114	98	96
5.	Финансијски прих.	74	74	1	0
6.	Остали приходи	328.713	193.931	59	4
	Укупно финансиј. и остали приход	328.804	194.005	59	4
	УКУПНО	4.341.236	4.130.119	96	100

Од укупно остварених прихода, **приходи од воде и канализације износе 2.892.050 КМ**, што чини **74 % укупних прихода**, а остали пословни приходи износе **1.044.064 КМ** или **26 %**.

Приходи од испоруке воде и услуга одводње отпадних вода становништву износе **2.296.499 КМ**, правним лицима **422.802 КМ** и занатским радњама **172.749 КМ**.

Укупни приходи „Водовод“ а.д. Градишка остварени у 2018. години су за 5 % мањи од укупних прихода остварених у 2017. години.

Остали пословни приходи обухватају приходе од рада на прикључцима, накнаде за одржавање, приходе од донација и др., а остали приходи обухватају наплаћена отписана потраживања и добитке из капитала.

Табела 10: Остварење укупних расхода

Р.бр.	Врста расхода	2017	2018	Index (4/3)	% учеш.у укуп. расх. за 2017
1.	Утрошак материјал	199.711	246.209	124	6
2.	Енергија и гориво	192.344	222.802	116	6
3.	Бруто зараде	1.922.813	2.108.744	110	50
4.	Производне услуге	213.688	475.228	223	12

5.	Амортизација	417.672	406.781	98	10
6.	Нематеријални трошкови	254.524	275.735	109	7
	Пословни расходи	3.200.752	3.735.499	113	90
7.	Финансијски расходи	62.693	23.231	37	1
8.	Остали расходи	968.465	421.207	44	10
	Укупно финанс. и остали расходи	1.031.158	444.438	44	11
	Укупно расходи	4.231.910	4.179.937	99	100

У укупним расходима, **пословни расходи износе 3.735.499 КМ** или **90%** и у односу на претходну годину **повећани су за 16 %**, док су укупни расходи мањи за **1 %** у односу на претходну годину.

Финансијски и остали расходи износе 444.438 КМ (11) % и у односу на претходну годину смањени су за 132 %.

Прилив готовине у 2018. години по свим основима је износио 3.780.749 КМ, а одлив 3.776.932 КМ, гдје је нето прилив готовине 3.817 КМ, односно 178.873 КМ на крају године. Нето прилив у 2017. години је износио 166.760 КМ. Нето прилив на крају 2018. године је већи за 2% у односу на 31.12.2017. године.

Табела 11: Остварење биланса стања

Имовина по износу	2016	2017	Index (3/2)	% учеш.у укуп. имов. за 2017
Основна средства (брuto)	27.430.492	27.785.677	102	
Акумулирана амортизација	10.585.732	11.275.031	107	
Основна средства (нето)	16.844.760	16.510.646	98	90 %
Краткотрајна имовина	1.869.603	1.931.471	104	10 %
Готовина	175.056	178.873	103	1 %
Потраживања	1.422.676	1.484.426	105	8 %
Залихе	164.171	186.984	114	1 %
Остала имовина	107.700	81.188	76	1 %
Пословна актива	18.714.363	18.442.117	99	100 %
Капитал	13.596.287	13.515.300	100	74%
Обавезе	1.036.458	1.01.315	98	6%
Резервисања	4.081.618	3.915.502	96	22%
Пословна пасива	18.714.363	18.442.117	99	100%

6 ОСТВАРЕЊЕ ИНВЕСТИЦИОНИХ УЛАГАЊА

У 2017. години су извршена инвестициона улагања у износу од 110.410,10 КМ а у 2018. години 230.163,27 КМ, и то:

- реконструкција канализационе мреже - 18.913,11 КМ
- реконструкције водоводне мреже "Машићи" - 2.010,71
- цјевовод „Ламинци“ – 39.089,65 КМ
- реконструкција водоводне мреже "Поткозарска села" - 65.836,74 КМ
- реконструкција објеката на водоизворишту - 7.230,33 КМ
- реконструкција водоводне мреже у Градишци (урбани дио) - 17.764,00 КМ
- реконструкција водоводне мреже Жеравица - Подградци – 7.521,27 КМ
- изградња мјерних зона (DMA) – 35.680,19 КМ
- реконструкција водоводне мреже Орахова – 3.200,00 КМ
- израда елабората квалитета отпадних вода – 4.600,00 КМ
- опрема и постројења – 20.598,49 КМ
- Патенти, лиценце за software-e - 7.718,78 КМ

7 ОСТВАРЕЊЕ ПЛАНА ЗА 2018. ГОДИНУ

У наредној табели су дата остварења основних елемената плана:

Табела 12: Остварења основних елемената плана

Р.бр	Елементи	План	Остварење	Index
1	Дистрибуција воде (m ³)	2.035.000	1.868.165	92
2	Услуге канализације (m ³)	724.000	704.211	98
3	Приход од воде и канализације	3.074.510	2.884.386	94
4	Укупни пословни приходи	4.204.510	3.936.114	94
5	Укупни пословни расходи	3.433.000	3.735.499	109
6	Укупни добитак	156.917	156.428	100
7	Нето добитак	80.588	75.463	94

Пословни приходи и расходи се остварују у висини планираних, као и пословни добитак и добитак редовне активности, међутим сваке године се врше исправке и отписи потраживања од купаца што ствара високе остале расходе и смањује нето добитак. У 2018. години су остварени расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања у износу од 304.494,00 КМ.

Наплата потраживања се остварује у висини од око 90 % и мора се побољшати у наредном периоду.

8 ЦИЉНЕ ВРИЈЕДНОСТИ ПОКАЗАТЕЉА ПОСЛОВАЊА

У наредном петогодишњем пословању се планира повећање покривености услугама водоснабдијевања и одводње отпадних вода, смањење губитака воде, повећање наплате, реконструкција и инвестиционо одржавање водовода и канализације и унапређење оперативног и финансијског управљања. Планирани индикатори успјешности су дати по годинама у наредној табели:

Табела 13: Циљне вриједности за КП „Водовод“ а.д. Градишка (2018-2022)

Индикатори успјешности	Историјски		Процјена	Пројекција			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022
% покривености услугама водоснабдијевања	80	82	84	86	90	93	94
% покривености услугама прикупљања и одводње отпадних вода	29	29	31	33	35	35	35
% покривености услугама пречишћавања отпадних вода	0	0	0	0,4	0,4	0,4	0,4
Поузданост услуге (сати/дневно)	24	24	24	24	24	24	24
% неприходоване воде (стварни губици)	33	32	30	28	25	20	19
% неприходоване воде (привидни губици)	20	18	15	12	10	10	9
% неприходоване воде (укупно)	57	52	45	40	35	30	28
ILI Indeks	5,19	4,97	4,50	4,00	3,50	3,00	2,80
m ³ по km цјевовода на сат	0,61	0,59	0,56	0,50	0,44	0,38	0,35
% покривености водомјерима	85	86	89	92	94	95	96
% наплате	85	89	93	94	95	96	97
% спорних и ненаплативих потраживања	34	29	25	20	15	10	10
% учинковитости наплате (све услуге)	85	89	93	94	95	96	97
# кварови на цијевима/km дистрибутивне мреже	1,40	2,30	2,10	2,00	1,80	1,50	1,30
Енергетска учинковитост kWh/m ³ произведене воде	0,24	0,23	0,22	0,21	0,20	0,18	0,18
# зачепљења на канализацијском систему/km	4,20	4,10	3,80	3,60	3,40	3,20	3,00
% система за оборинске воде	0	0	0	0	0	0	0
% мапираног система	80	89	95	100	100	100	100

водоснабдијевања којом КП управља у „помоћној“ књизи сталних средстава							
% мапираног система одводње отпадних вода којом КП управља у „помоћној“ књизи сталних средстава	70	95	100	100	100	100	100
% укњижене постојеће инфраструктуре и обрачунате амортизације	90	91	92	95	95	95	97
Трошкови одржавања за водоснабдијевање (КМ/прикључку)	9,55	8,69	25,00	26,00	27,00	28,00	30,00
Трошкови одржавања за услуге прикупљања и одводње отпадних вода (КМ/прикључку)	1,50	1,26	4,10	4,20	4,30	4,40	4,50
Трошкови одржавања за услуге пречишћавања отпадних вода (КМ/прикључку)	0	0	0	0	0	0	0
Постотак обнове/реконструкције инфраструктуре за снабдијевање питком водом	1	1	3	3	3	3	3
Постотак обнове/реконструкције инфраструктуре канализације	1	1	2	2	2	2	2
% покривености трошкова за водоснабдијевање	100	100	100	100	100	100	100
% pokrivenosti troškova za prikupljanje i odvodnju otpadnih voda	100	100	100	100	100	100	100
Оперативни модул за радне налоге (да/не)	ne	da	da	da	da	da	da
Оперативни рачуноводствени модул који подржава рачуноводство по трошковним и профитним центрима	ne	da	da	da	da	da	da
Наплативост(однос обавеза/средстава)	0,30	0,05	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Ликвидност предузећа (+/- у %)	2,13	2,00	1,85	1,75	1,60	1,50	1,50
# запосленика/1000 корисника услуга водоснабдијевања и одводње отпадних вода	1,76	1,74	1,66	1,56	1,45	1,40	1,20

9 ПРОБЛЕМИ У РАДУ И ПРИЈЕДЛОГ МИЈЕРА ЗА ПОБОЉШАЊЕ РАДА

Довољна количина квалитетне воде за пиће, могућности учешћа предузећа у пројектима националног и међународног карактера, могућности учешћа Града и других субјеката у финансирању пројеката, поред осталог омогућују отклањање слабости и проблема у раду предузећа.

Унутрашњи проблеми и слабости су везани за постојеће лоше стање одређених цјевовода, још увијек висок ниво губитака воде, високе трошкове бруто плата због евидентног вишка запослених, а нарочито слабу оспособљеност запослених за ефикасан рад, постојећи начин обрачуна потрошње воде за грађане и недовољне ефикасне мјере наплате. Проблеми изван предузећа су такође присутни, а то је слаба платежна способност одређених категорија корисника, неизвјесност судских извршења над извршиоцима – дужницима и друго.

У наредној табели су представљени приоритети за осигурање одрживости предузећа, и то:

Табела 14: Приоритети и потребе за осигурање одрживости

Подручје активности	Приоритети и потребе
1. Перформансе предузећа	Дефинисати нову организацију предузећа и систематизацију послова
2. Перформансе запосленика	Дефинисати потребна знања и способности запослених и омогућити што брже стицање истих
3. Пружање услуга	Додатно ширење водоводне и канализационе мреже у складу са усаглашеним плановима са Градом
4. Оперативно управљање	Контролисати читање и кориштење воде, уградити додатне водомјере и смањити паушално задужење корисника
5. Управљање имовином	Пописати имовину и унијети је у GIS базу података, усагласити са Градом власништво и процијенити вриједност имовине
6. Читање, фактурисање и наплата	Дефинисати мјере ефикасније наплате, дефинисати вријеме читања водомјера грађана, задуживати зграде гдје станари не плаћају редовно комуналне услуге, дефинисати software за задужење грађана у СОН-у и активније контролисати рад инкасаната
7. Финансијске перформанце	Унапредити рачуноводствено-финансијски software и финансијско планирање и извјештавање
8. Смањење неприходоване воде	Откривати цуротине и брзо отклањати кварове, улагати у опрему за детекцију и обуку кадрова
9. Капитална улагања	Санација водоводне и канализационе мреже, увођење потпуне аутоматизације, мониторинга и управљања водоводним системом, а у наредном периоду и канализационим

10 АКЦИОНИ ПЛАНОВИ

10.1 Оперативно управљање и управљање неприходованом водом

У области оперативног управљања потребно је дефинисати читање водомјера код физичких лица и зграда колективног становања, обрачун задужења за физичка лица, калибрирати и баждарити водомјере, благовремено исте мијењати, дефинисати послове инкасаната и начин достављања факутра физичким лицима, обезбиједити активну комуникацију са потрошачима путем бесплатног "Call" центра, благовремено опомињати и искључивати потрошаче-дужнике, контролисати читање водомјера и кориштење воде и обновити уговоре са свим потрошачима.

За остварење ових активности потребни су људски, материјални и финансијски ресурси, а очекивани резултати су повећање наплате, смањење трошкова, неприходоване воде и побољшање услуга корисницима.

10.2 Управљање имовином

У области управљања имовином неопходно је извршити потпуну евиденцију исте у електронској бази података (GIS software-у) по амортизационим групама, процијенити вриједност исте, распоредити трошкове инвестиционог и текућег одржавања, носиоце трошкова, одредити приоритете одржавања, задужити одговорна лица и све то урадити у сврху чувања имовине и ефикаснијег и ефективнијег кориштења исте.

10.3 Финансијско управљање

У области финансијског управљања неопходно је до детаља извршити евидентирање трошкова по мјестима њиховог настанка, прихода по носиоцима, купаца и добављача по роковима и детаљно планирање и извјештавање. Све наведено требало би обезбиједити оптимизацију новчаних токова у наредном периоду.

10.4 Организација и запосленици

Када се говори о мјерењу успјешности предузећа, осим на финансијске показатеље успјешности пословања, првенствено се мисли и на успјешност људских ресурса који уједно представља и најважнији фактор предузећа о којем увелико овиси и његов успјех. Природа предузећа је његова орјентисаност на одрживо и ефикасно пословање, а како су запосленици ти који својим ангажманом и радом доприносе позитивном или негативном тренду пословања предузећа, фокус би требао бити усмјерен управо на њих, односно на њихове радне перформансе, искуство, знања, вјештине и остало.

Из тог разлога је мјерење успјешности рада запосленика веома важно јер управи предузећа даје информацију о људским потенцијалима којима располажу.

При том, мјерење успјешности мора бити што је могуће објективније како би се могло наградити оне запосленике који својим радом доприносе успјеху предузећа, али и супротно томе, да се укаже на потребне корекције у вредновању и ако је потребно санкционисању оних запосленика који својим радом нису задовољили и нису достигли жељене резултате или су своје обавезе извршавали неодговорно на штету предузећа. У том смислу у наредном периоду је потребно извршити дефинисање свих радних задатака запослених са детаљним описима послова и систематизације, затим израду организације и правилника из области рада, вредновање запослених по њиховом радном учинку, усклађивање броја запослених у петогодишњем периоду и свођење са садашњих 83 на 64 радника, а у складу са бројем становника/корисника услуга. Поред свега, потребно је повећати и активности на едукацији, обуци и оспособљавању радника.

10.5 Капитални инфраструктурни пројекти

Поред набавке опреме за детекцију губитака воде и опреме за рад, у петогодишњем периоду се планирају сљедећи пројекти:

Табела 15: План инвестиција

Р.бр.	Назив инвестиције	Процијењена вриједност инвестиције	Почетак	Крај	Извор финансирања	Очекивани резултати
1	Ширење водоводне мреже	2.500.000 КМ	2019	2023	Град, Грант средства	1200 нових корисника
2	Ширење канализационе мреже	3.500.000 КМ	2019	2023	Град, Грант средства	1000 нових корисника
3	Санација водоводне и канализационе мреже	1.100.000 КМ	2019	2023	Водовод	Сигурније снабдијевање и повећање броја корисника
4	Санација водоторња, аутоматизација и телеметрија система	1.300.000 КМ	2019	2019	Град, Грант средства међународних институција	Сигурније снабдијевање и побољшање услуга корисницима

11 ЗАКЉУЧАК

Поред свега наведеног, у наредном периоду ће се кроз детаљно планирање и извјештавање дефинисати сви проблеми и слабости у пословању, дефинисати активности побољшања са носиоцима одговорности и прецизно описаним и квантификованим резултатима, као и потребним ресурсима који ће се корисити.

За све ово потребни су добро обучени радници, а за обуку истих постоје могућности и средстава у оквиру MEG пројекта који води UNDP те других међународних организација као што су GIZ, SDC, IAWD и други. Само радници са додатним и специјализованим занимањима могу донијети промјене у раду, побољшати резултате рада и ефикасно кориштење ресурса, а све у сврху боље услуге и задовољства наших корисника.